

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
ATATÜRK VE ÇANAKKALE SAVAŞLARINI ARAŞTIRMA MERKEZİ

Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı

The Turkish Yearbook of Çanakkale Studies

Yıl / Year **14**

Sayı / Number **20**

Bahar / Spring **2016**

ISSN: 2148-0877

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

ATATÜRK VE ÇANAKKALE SAVAŞLARINI ARAŞTIRMA MERKEZİ

Yayın İsmi: Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı
Publication Name: *The Turkish Yearbook of Çanakkale Studies*

Yayın Türü: Süreli Hakemli Yayın
Publication Type: *Periodical Peer-Reviewed Publication*

Yayın Şekli: Yılda iki kez, Türkçe ve İngilizce
Publication Form: *Twice a Year, in Turkish and English*

ISSN: 2148-0877

Sahibi: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi adına Rektör Prof. Dr. Yücel ACER
Owner: *On behalf of the Çanakkale Onsekiz Mart University, Prof. Yücel ACER*

Dergi Hakkında: Dergi Hakkında: Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı, yılda iki kez yayınlanan hakemli bir dergidir. Gönderilen yazılar yayın kurulunda incelendikten sonra konunun uzmanı iki hakemin, gerekli görüldüğü takdirde üçüncü bir hakemin değerlendirmesi ve yayın kurulunun onayıyla yayınlanır. Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı'nda yayınlanan yazılarda savunulan fikirler yazarlarına aittir. Derginin tüm hakları saklıdır. Akademik ve haber amaçlı kısa alıntılar dışında önceden yazılı izin alınmaksızın hiçbir iletişim, kopyalama sistemi kullanılarak yeniden basılamaz.

About The Journal: *The Turkish Yearbook of Çanakkale Studies is a peer-reviewed journal published twice a year. After the evaluation of the editorial board, the submitted papers are delivered to two, or three if need be, referees specialized in the related issue. Upon the approval of the editorial board, the paper is published. Ideas defended in the papers published in The Turkish Yearbook of Çanakkale Studies belong to the authors. All Rights Reserved. No part of this publication may be reproduced, stored or introduced into a retrieval system, or transmitted in any form, or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior written permission of the editors.*

Tarayan İndeksler/Indexing:

Modern Language Association (MLA)

International Institute of Organized Research (I2OR)

Eurasian Scientific Journal Index (ESJI)

Scientific Indexing Services (SIS)

Index Islamicus

Tübitak-Ulakbim Tr Dizin (Sosyal Bilimler Veri Tabanı)

Türk Eğitim İndeksi

Sosyal Bilimler Atıf Dizini (SOBIAD)

Akademik Türk Dergileri İndeksi

Akademik Araştırmalar İndeksi

Araştırmalar Bilimsel Yayın İndeksi

İletişim/Contact:

Adres: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi

Fen Edebiyat Fakültesi 17100 Merkez/ÇANAKKALE

Tel: (+90) (286) 2180018 - 1726 | **Faks:** (+90) (286) 2180533

Erişim: www.canakkalearastirmalari.comu.edu.tr | **E-posta:** canakkalearastirmalari@comu.edu.tr

Teknik Hazırlık/Technical Preparation: Pozitif Matbaa

Çamlıca Mahallesi Anadolu Bulvarı 145. Sokak 10/19 Yenimahalle/ANKARA

Tel: 0312 397 00 31 | **Faks:** 0312 397 86 12 | **E-Posta:** pozitif@pozitifmatbaa.com

Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı

The Turkish Yearbook of Çanakkale Studies

Editörler/Editors

Yrd. Doç. Dr. Özkan KESKİN
Doç. Dr. Murat KARATAŞ

Yayın Kurulu/Editorial Board

Doç. Dr. Ali SÖNMEZ
Doç. Dr. Aşkın KOYUNCU
Doç. Dr. Burhan SAYILIR
Doç. Dr. Mehmet Fatih YAVUZ
Doç. Dr. Muhammet ERAT
Doç. Dr. Reyhan KÖRPE
Doç. Dr. Şerif KORKMAZ
Yrd. Doç. Dr. Cahide Sınmaz SÖNMEZ
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin KAYHAN
Yrd. Doç. Dr. Mithat ATABAY
Öğr. Gör. Dr. Cengiz PARLAK
Arş. Gör. Dr. Hayrettin İhsan ERKOÇ
Okt. Aytun YAZGI
Okt. Banış BORLAT

Danışma Kurulu/Advisory Board

Prof. Dr. Abdullah GÜNDOĞDU (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali ARSLAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Fuat ÖRENÇ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Osman UYSAL (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Prof. Dr. Anıl BİLGİN (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Behçet Kemal YEŞİLBURSA (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Bekir KOÇ (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. C. Brian ROSE (Pennsylvania Üniversitesi)
Prof. Dr. Cezmi ERASLAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Fatmagül DEMİREL (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Bekir KOÇ (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. C. Brian ROSE (Pennsylvania Üniversitesi)
Prof. Dr. Cezmi ERASLAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Fatmagül DEMİREL (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Gülden SARIYILDIZ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Haluk SELVİ (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Heinz RICHTER (Mannheim Üniversitesi)
Prof. Dr. Işıl ÇAKAN HACİBRAHİMOĞLU (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. İbrahim Ethem ATNUR (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. İbrahim SEZGİN (Trakya Üniversitesi)
Prof. Dr. İhsan GÜNEŞ (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. İzzet ÖZTOPRAK (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Keir REEVERS (Monash Üniversitesi)
Prof. Dr. Kemal ARI (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Machiel KIEL (Hollanda Araştırma Enstitüsü)
Prof. Dr. Mahir AYDIN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ALİ BEYHAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Mete TUNÇOKU (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Prof. Dr. Metin AYIŞIĞI (Yüzüncü Yıl Üniversitesi)

Prof. Dr. Mihai MAXİM (Bükreş Üniversitesi)
Prof. Dr. Mithat AYDIN (Pamukkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa YILMAZ (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Neşe ÖZDEN (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Nurettin ARSLAN (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Prof. Dr. Peter B. GOLDEN (Rutgers Üniversitesi)
Prof. Dr. Raelene FRANCES (Monash Üniversitesi)
Prof. Dr. Rüstem ASLAN (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Prof. Dr. Salim CÖHCE (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Temuçin Faik ERTAN (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Yılmaz KURT (Ankara Üniversitesi)
Doç. Dr. Cihan PIYADEOĞLU (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Doç. Dr. Cumhuriyet ARSLAN (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Doç. Dr. Erdoğan KELEŞ (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)
Doç. Dr. Erkan KONYAR (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Fatih SANCAKTAR (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Funda SELÇUK ŞİRİN (Kocaeli Üniversitesi)
Doç. Dr. Hatice ORUÇ (Ankara Üniversitesi)
Doç. Dr. Hayri ÇAPRAZ (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Doç. Dr. İsa BLUMI (Stockholm Üniversitesi)
Doç. Dr. İbrahim ERDAL (Bozok Üniversitesi)
Doç. Dr. İbrahim ŞİRİN (Kocaeli Üniversitesi)
Doç. Dr. İlhami YURDAKUL (Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi)
Doç. Dr. İsmail MANGALTEPE (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Murat KEÇİŞ (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)

Doç. Dr. Orlin SABEV (Bulgaristan Bilimler Akademisi)
Doç. Dr. Recep KARACAKAYA (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Doç. Dr. Serdar SARISIR (Ankara Üniversitesi)
Doç. Dr. Vedat ÇALIŞKAN (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Doç. Dr. Yüksel ÇELİK (Marmara Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Ali AHMETBEYOĞLU (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Ayşegül KILIÇ (Trakya Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Fatih GENCER (Bitlis Eren Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Ferudun Hakan ÖZKAN (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Güneş ŞAHİN (Yüzüncü Yıl Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Metin ÜNVER (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Muhammet YAZICI (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Neriman HACISALİHOĞLU (İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Semih ALTIER (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Süheyla YENİDÜNYA (Trakya Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Şahin KILIÇ (Trakya Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Yusuf Alperen AYDIN (İstanbul Üniversitesi)
Dr. Ian MCGIBBON (Yeni Zelanda Kültür ve Miras Bakanlığı)
Dr. Çağır GÜLER (Ankara Üniversitesi)
Dr. Can AVCI (İstanbul Üniversitesi)

Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı

20. Sayı'nın Hakemleri

Prof. Dr. Abdullah Gündoğdu
Prof. Dr. Bekir Koç
Prof. Dr. Cemalettin Taşkıran
Prof. Dr. Evgeni Radushev
Prof. Dr. Fatmagül Demirel
Prof. Dr. Haldun Eroğlu
Prof. Dr. Halit Ev
Prof. Dr. Mithat Aydın
Prof. Dr. Yasemin Doğaner
Doç. Dr. Ahmet Altıntaş
Doç. Dr. Ahmet Köç
Doç. Dr. Ali Sönmez
Doç. Dr. Aşkın Koyuncu
Doç. Dr. Burhan Sayılır
Doç. Dr. Cihan Piyadeoğlu
Doç. Dr. Cihat Aydoğmuşoğlu
Doç. Dr. Hayri Çapraz
Doç. Dr. Muhammet Erat
Doç. Dr. Muharrem Çeken
Doç. Dr. Murat Karataş
Doç. Dr. Murat Yıldız
Doç. Dr. Mustafa Alkan
Doç. Dr. Şerif Korkmaz
Doç. Dr. Ümit Ekin
Doç. Dr. Volkan Ertürk
Doç. Dr. Yüksel Topaloğlu
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Esenkaya
Yrd. Doç. Dr. Canan Sevinç
Yrd. Doç. Dr. Erdem Çanak
Yrd. Doç. Dr. Ferhat Berber
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Kayhan
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Yıldırım
Yrd. Doç. Dr. Mesut Dünder
Yrd. Doç. Dr. Mithat Atabay
Yrd. Doç. Dr. Murat Aksu
Yrd. Doç. Dr. Taner Gök
Okt. Barış Borlat

Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı

The Turkish Yearbook of Çanakkale Studies

Yıl / Year **14**

Sayı / Number **20**

Bahar / Spring **2016**

İÇİNDEKİLER/CONTENTS

Kezban Acar

Rusça Kaynaklarda Gelibolu ve Beyaz Ruslar

Gallipoli and the White Russians According to Russian Sources..... **1-33**

Feyza Kurnaz Şahin

I. Dünya Savaşı Yıllarında İki Felemenk Temsilcinin Afyonkarahisar Üsera Garnizonu Hakkındaki İzlenimleri: Dirk Johannes Van Bommel ve Dr. Emile Ernest Menten Raporları
The Impressions of Two Dutch Representatives Regarding the Afyonkarahisar Captive Garrison During the First World War Years: The Reports of Dirk Johannes Van Bommel and Dr. Emile Ernest Menten..... **35-63**

Özkan Keskin

Bozkırda Teknik Eğitim Teşebbüsü: Ankara Sanayi Mektebi

An Attempt of Technical Education in the Steppe: Ankara Industry School..... **65-79**

Naim Ürkmez & Selahattin Tozlu

Modernleşme Dönemi Osmanlı Taşrasında Eğitim Kurumları (Gümüşhane Örneği)
The Educational Institutions in Ottoman Countryside During the Modernization Era (The Sample of Gümüşhane)..... **81-114**

Ertan Gökmen

Gediz Nehrinden İstifade İle Menemen Ovasını Sulamaya ve Köylerine İçme Suyu Temin Etmeye Yönelik Bir İmtiyaz Teşebbüsü

A Privilege Enterprise to Water the Menemen Plain and to Supply

Drinking Water to Its Villages by Benefiting the Hermos River..... **115-140**

Gülçin Oktay

Selma Rıza'nın *Uhuvvet* Romanında "Toplumsal Cinsiyet" ve "Sınıf" Yapıları
"Gender" and "Class" Structures in Selma Rıza's Novel Uhuvvet 141-156

Şefaattin Deniz

Kerim Han Zend'in Şiraz'ı İmar ve İhyası
The Improvement of Shiraz by Karim Khan Zand 157-171

Cahide Sınmaz Sönmez

Çanakkale Cephesi'nde Sağlık Kuruluşları ve Kızılay Arşiv Belgelerine Göre
Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin Faaliyetleri
*The Healthcare Organizations in the Gallipoli Campaign and the Activities of Ottoman
Red Crescent Society According to Turkish Red Crescent Archive Documents*..... 173-192

Bilge Karbi

Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti ve Avusturya-Macaristan Askerî Yardımlarına Bir
Örnek: Osmanlı Birliklerinin Galiçya Cephesi'ne Gönderilmesi Kararı Etrafındaki Tartışmalar
*An Example of the Military Aids Between the Ottoman Empire and Austria-Hungary
During the First World War: Debates on the Decision of the Sending of Ottoman
Troops to the Galician Front* 193-206

Alptekin Yavaş

Bayramiç Hadimoğlu Konağı
The Hadimoglu Mansion in Bayramic 207-227

Emrah Naki

XVI. Yüzyılda Latin Amerika Gümüşünün Osmanlı-İspanyol Rekabetindeki İktisadi
Rolüne Dair Bazı Düşünceler
*Some Thoughts on the Economic Role of Latin American Silver in the
Ottoman-Spanish Rivalry in the 16th Century*..... 229-247

Uğur Altuğ

Fatih Sultan Mehmed Döneminde Gelibolu Sancağındaki Kaleler
Fortresses at the Sanjak of Gallipoli During the Reign of Mehmet II 249-263

Yusuf Sağır

Vâlîde Turhan Sultan'ın Muhallefâtı
The Inherited Estates of Valide Turhan Sultan 265-328

Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı Yayın İlkeleri..... 329

Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı Yazım Kuralları..... 330